

ÖRINGEN

- EN VÄRDEFULL ART FÖR VÄTTERN

Initiativet Besöksmål Vätterbäckar syftar till att lyfta fram Vätterbäckarna och de värden som man kan få uppleva om man besöker dem. Särskilt fokus ligger på att informera om de omfattande fiskevårdsåtgärder som genomförts. Vid åtgärderna kan man på skyltar läsa om vad som gjorts och om eventuella kulturminnen på platsen.

ÖVRIGA INFOBLAD I DENNA SERIE

DE UNIKA VÄTTERBÄCKARNA

- väl värda ett besök

TABERGSÅN

- en del av Besöksmål Vätterbäckar

HÖKESÅN

- en del av Besöksmål Vätterbäckar

FLODPÄRLMUSSLA

- hotad och mytospunnen

FLODNEJONÖGA

- ett uråldrigt och märkligt djur

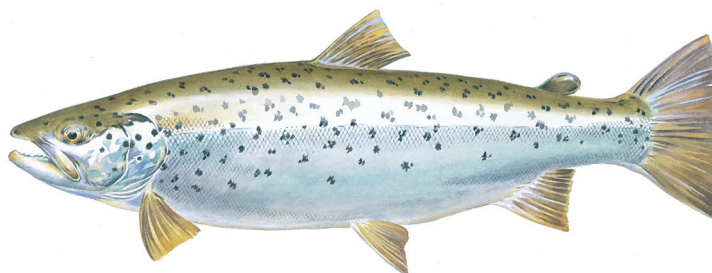
HARR

- Sveriges sydligaste bestånd

FLER INFOBLAD I DENNA SERIE KOMMER ATT PRODUCERAS LÖPANDE. EXEMPELVIS HJOÅN, HJÄLLÖBÄCKEN OCH SJÖRYDSBÄCKEN, KNIPÅN OCH DUNKEHALLAÅN.

Besöksmål Vätterbäckar startade som ett projekt mellan Länsstyrelsen i Jönköpings län, Jönköpings läns Museum, Jönköping, Habo och Hjo kommuner, Hökensås sportfiske, Svenska naturskyddsföreningen i Habo, Tabergsåns- och Hjoåns fiskevårdsområdesföreningar samt Bankeryd och Habo sportfiskeklubbar.

Vätteröring i lekdräkt. Illustration: Thommy Gustavsson

Öringen påminner mycket om laxen och kallades förr därför ofta för Vätterlax. Öringen har dock en kompaktare kroppsform, tjockare stjärtspole, fler och större prickar och rakare bakkant på stjärtfenan.

REPRODUKTION

Öringen tillbringar sitt vuxna liv ute i Vättern där den äter sig fet på bytesfisk som siklöja och nors. Efter 4-5 år blir den köns mogen och söker sig under hösten upp i Vätterbäckarna för att leka. Innan leken ändrar öringen färg från silverblank till brunaktig. Hanen utvecklar en kraftig krok på underkäken och försvarar aggressivt sitt revir mot andra hanar. Leken sker över syresatta bottnar bestående av grovkornigt grus och sten. Här ligger sedan rommen och mognar under vintern. Öringungarna som kläcks under våren tillbringar sina första 1-3 år i strömmande partier av bäcken.

SMOLTIFIERING

Sedan sker något mycket intressant. En del stor av öringungarna får en silverblank färg och vandrar ut i

Vättern. Dessa öringungar kallas för smolt och blir en del av det sjölevande öringbeståndet i Vättern. I Vättern är tillväxten betydligt bättre än i bäcken och när öringarna efter några år återvänder till bäcken för lek kan de väga upp emot 10 kg! De som stannar kvar i bäcken hela livet kallas stationära öringar och väger sällan mer än 1 kg.

STATUS

Öringen är beroende av fria vandringsvägar och rinnande vatten av god kvalitet för att kunna leka och har därför missgynnats kraftigt av de ingrepp som människan gjort i vattendragen. Glädjande nog har öringen i Vättern dock ökat under senare år. Förbättrad rening, minskade utsläpp och kalkning har i kombination med omfattande fiskevårdsarbete gett resultat!

Det finns dock fortfarande en hel del att göra. Idag producerar Vätterbäckarna ca 33 000 öringar varje år. Genom att åtgärda alla vandringshinder skulle nya lek- och uppväxtområden tillgängliggöras. Då skulle ytterligare ca 20 000 öringar kunna produceras.

FISKE OCH FISKEREGLER

Öringen påträffas i princip i hela Vättern med undantag för norra skärgårdsområdet. Den når sällan vikter över 7-8 kg, men är känd som en riktig "fighter" på kroken! I dagsläget är det ganska få som riktar fisket efter enbart öring i Vättern. Öringen brukar ses som en bonusfisk vid fisket efter röding och lax, men om den positiva utvecklingen av beståndet fortsätter finns det goda förutsättningar till ett mer riktat fiske.

Minimimåttet för öring är 50 cm. Fisket i Vätterbäckarna ingår inte i det fria handredskapsfisket och är således förbehållet fiskerättsägarna. Under tiden 15 september till 31 december är allt fiske efter öring förbjudet i Vätterbäckarna samt i ett antal fredningsområden ute i Vättern. För ytterligare information se Vätternvårdsförbundets webbplats, www.vattern.org.

Lekbäckar för Öring

- Lek
- Ej lek
- Sjöar
- Tätorter

